

Sygn. akt IV Ca 1006/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca – Sędzia Renata Wanecka (spr.)

Sędzia Joanna Świerczakowska

Sędzia Katarzyna Mirek - Kwaśnicka

Protokolant: Katarzyna Lewandowska

po rozpoznaniu na rozprawie 28 kwietnia 2021r. w P.

sprawy z powództwa Banku (...) S.A. z/s w G.

przeciwko I. F., J. F.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Płocku z 1 października 2020 r.

sygn. akt I C 360/19

oddala apelację.

IV Ca 1006/20

UZASADNIENIE

Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. wniosła przeciwko I. F. i J. F. pozew o zapłatę 7.717,81 franków szwajcarskich ((...)) z odsetkami liczonymi od kwoty 7.069,09 franków szwajcarskich wynoszącymi 10,98% w skali roku od 23 listopada 2018r. do dnia zapłaty.

Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, iż 7 września 2004 r. pomiędzy (...) Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. (obecnie Bank (...) S.A. z siedzibą w G.), a pozwanymi umowa kredytu nr (...). Bank udzielił pozwanym kredytu w wysokości 40 480 zł indeksowanego kursem franka szwajcarskiego ((...)). Z uwagi na niedochowanie przez pozwaną warunków umowy powód pismem z 19 lutego 2018 r. wypowiedział umowę kredytu i wezwał do zapłaty należności w terminie 30 dni od daty otrzymania wypowiedzenia.

Pozwani nie zajęli stanowiska w sprawie.

Wyrokiem zaocznym z 1 października 2020r. Sąd Rejonowy w Płocku oddalił powództwo Banku (...) Spółki Akcyjnej w G. przeciwko J. F. i I. F. o zapłatę.

Sąd Rejonowy ustalił:

W dniu 7 września 2004 r. pomiędzy (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W., a I. F. i J. F. została zawarta umowa kredytu nr (...) z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań kredytobiorców wynikających z zawartych przez nich umów linii kredytowej w (...) S.A., karty kredytowej w (...) Bank S.A., kredytów gotówkowych: pożyczki od ręki w (...) S.A., kredytu gotówkowego w (...) S.A. oraz na cele konsumpcyjne kredytobiorców w wysokości 7 453,50 zł. Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy kredytu, bank udzielił pozwanym kredytu w wysokości 40.480 zł, indeksowanego kursem (...). Całkowity koszt kredytu na dzień sporządzenia umowy wynosił 30.592,61 zł, a rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosiła 6,54 %. Wypłata kwoty kredytu miała nastąpić w złotych polskich, przelewem na wskazane we wniosku o wypłatę rachunki bankowe. Każdorazowo wypłacona kwota w złotych polskich, miała zostać przeliczona na walutę, do której indeksowany jest kredyt według kursu kupna waluty kredytu, zgodnie z tabelą kursów kupna/sprzedaży (...) Banku (...) S.A., ogłoszonego przez Bank w dniu dokonania wypłaty przez Bank. Zgodnie z § 10 ust. 2 zdanie ostatnie umowy, raty kredytu miały być płatne w złotych polskich. Spłata kredytu miała nastąpić wraz z odsetkami w równych miesięcznych ratach kapitałowo - odsetkowych zgodnie z harmonogramem spłat. Rozliczenie każdej wpłaty dokonanej przez kredytobiorców miało następować według kursu sprzedaży waluty, do której jest indeksowany kredyt, zgodnie z tabelą kursów kupna/sprzedaży (...) Banku (...) S.A., ogłoszonego przez Bank w dniu wpływu środków do Banku.

Zabezpieczenie umowy stanowiła hipoteka umowa kaucyjna w złotych polskich do kwoty stanowiącej 170% kredytu dla zabezpieczenia spłaty kapitału kredytu, odsetek, opłat i prowizji i innych należności mogących powstać w wykonaniu umowy, w tym w szczególności różnic kursowych (§ 12 ust. 1 umowy).

W § 17 umowy, odnoszącym się do tabeli kursów kupna/sprzedaży (...) S.A., wskazano, iż do rozliczenia transakcji wpłat i spłat kredytów oraz pożyczek stosowane są odpowiednio kursy kupna/sprzedaży (...) Banku (...) S.A. walut zawartych w ofercie banku. W razie stwierdzenia przez Bank, że warunki udzielenia kredytu zostały naruszone lub istnieje zagrożenie terminowej spłaty kredytu, bank zastrzegł sobie prawo żądania dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu bądź wypowiedzenia umowy w całości lub w części. Za naruszenie warunków umowy uważało się niewykonanie zobowiązań wobec banku albo jeżeli oświadczenia i zapewnienia złożone przez kredytobiorców są niezgodne z rzeczywistym stanem prawnym lub jeżeli kredytobiorcy w inny sposób naruszają postanowienia umowy. Okres wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni. Jeżeli Bank wypowiedział umowę po wypłaceniu kredytu w całości lub w części, wówczas po upływie okresu wypowiedzenia, kredytobiorca był zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu i do zapłaty wszelkich innych wymagalnych należności banku (§ 18 1, 3 – 6 umowy).

Kwota kredytu została pozwanym wypłacona.

W dniu 31 grudnia 2009 r. w trybie art. 492 § 1 pkt 1) ksh nastąpiło połączenie banków poprzez przeniesienie całego majątku (...) Bank S.A. z siedzibą w W. na Bank (...) S.A. z siedzibą w G..

Pismem z 19 lutego 2018 r. Bank wypowiedział pozwanym w całości umowę kredytu i wezwał ich do zapłaty w terminie 30 dni kwoty 7.500,76 CHF, tj. kapitał kredytu 7.293,63 CHF, odsetki zaległe 154,21 CHF, odsetki za opóźnienie 16,08 CHF oraz opłaty i prowizje 36,84 CHF. Podstawą wypowiedzenia umowy było niedotrzymanie terminów zapłaty.

W dniu 23 listopada 2018 r. Bank (...) S.A. z siedzibą w G. wystawił wyciąg z ksiąg banku, w którym stwierdził istnienie solidarnego zobowiązania pozwanych na rzecz Banku (...) S.A. z siedzibą w G. z tytułu udzielonego kredytu nr (...) w wysokości 7.717,81 CHF.

Dokonując oceny prawnej, Sąd I instancji podniósł, że wyrok wydany w niniejszej sprawie miał charakter wyroku zaocznego, z uwagi na treść art. 339 kpc. Pozwani, pomimo skutecznego doręczenia im odpisów pozwu i zawiadomień o terminie rozprawy, nie stawili się, nie złożyli odpowiedzi na pozew, jak również nie złożyli innych wyjaśnień ani nie usprawiedliwili swojej nieobecności na rozprawie.

Z uwagi na treść art. 339 § 2 kpc, przytoczone w pozwie okoliczności faktyczne, dotyczące zawarcia przez pozwanych umowy kredytu z (...) Bankiem (...) S.A., niedotrzymania warunków umowy, a w konsekwencji wypowiedzenia umowy kredytu pozwanym na skutek zaległości w spłacie rat, należało przyjąć na prawdziwe.

W ocenie Sądu Rejonowego, w świetle tak ustalonego stanu faktycznego, powództwo o zapłatę należności wyrażonej w walucie obcej nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd podkreślił, że poprzednik prawny powoda (...) Bank (...) S.A. zawarł z pozwanymi umowę kredytu, do której znajduje zastosowanie art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 2357 j.t.). Art. 69 ust. 1 cyt. ustawy stanowił, iż przez umowę kredytu, bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Podstawową kwestią, wymagającą na wstępie wyjaśnienia, jest zdaniem Sądu, charakter prawny umowy zawartej między stronami. Kredyt złotówkowy to kredyt udzielany w walucie polskiej, w którym kredytobiorca dokonuje spłaty rat kapitałowo - odsetkowych również w walucie polskiej, zwracając bankowi sumę nominalną udzielonego kredytu (kapitału) wraz z odsetkami oraz ewentualnie innymi opłatami i prowizjami. Kredyt waloryzowany (indeksowany) kursem waluty obcej to kredyt udzielany w walucie polskiej, przy czym na dany dzień (najczęściej dzień uruchomienia kredytu), kwota kapitału kredytu (lub jej część) przeliczana jest na walutę obcą (według bieżącego kursu wymiany waluty), która to kwota stanowi następnie podstawę ustalania wysokości rat kapitałowo - odsetkowych. Wysokość kolejnych rat kapitałowo - odsetkowych określana jest zatem w walucie obcej, ale ich spłata dokonywana jest w walucie polskiej, po przeliczeniu według kursu wymiany walut na dany dzień. (por. Analiza prawna wybranych postanowień umownych stosowanych przez banki w umowach kredytów indeksowanych do waluty obcej lub denominowanych w walucie obcej zawieranych z konsumentami. Raport Rzecznika (...), W., czerwiec 2016 r., s. 83v. – 84).

Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy, bank udzielił kredytobiorcom kredytu w wysokości 40.480 zł indeksowanego kursem franka szwajcarskiego (...) na warunkach określonych w umowie. Wobec powyższego Sąd uznał, iż umowa kredytu, zawarta przez strony 7 września 2004 r., jest umową kredytu indeksowanego.

Sąd I instancji podniósł, iż indeksowanie, o którym mowa powyżej, następuje także w celu określenia wysokości rat kredytowych. Raty kredytu płatne są przez kredytobiorców w złotych polskich, po kursie sprzedaży waluty, do których indeksowany jest kredyt, podany w tabeli kursów kupna/sprzedaży banku (§ 10 ust. 2 i 8 umowy). Bank wypłacił pozwanym umówioną kwotę w złotych polskich, co jednoznacznie wynika z § 7 ust. 2 umowy, przy czym została ona przeliczona na walutę, do której indeksowany jest kredyt według kursu kupna waluty kredytu podanego w tabeli banku, ogłoszonego przez bank w dniu dokonania wypłaty. Podsumowując, zarówno wypłata, jak i spłata kredytu następowała w złotych polskich.

Sąd odwołał się też do stanowiska doktryny, zgodnie z którym, z uwagi na swoje wspólne cechy i ten sam sens gospodarczy, umowy kredytu indeksowanego (waloryzowane) do waluty obcej i tzw. umowy denominowane w walucie obcej, lecz realizowane w walucie polskiej, powinny być traktowane w sposób jednolity. Innymi słowy, umowa kredytu skonstruowana w taki sposób, jak umowa kredytu zawarta pomiędzy stronami niniejszego postępowania, ma charakter umowy o kredyt udzielony w walucie polskiej, a samo odwołanie się do waluty obcej (w tym przypadku franka szwajcarskiego), stanowi jedynie klauzulę waloryzacyjną, co oznacza, że kurs waluty (...) do waluty polskiej, stanowi miernik wartości świadczenia należnego bankowi od kredytobiorcy, natomiast samo świadczenie podlega spełnieniu w walucie polskiej – podobnie jak wcześniejsze świadczenie banku polegające na wypłacie kredytu w złotych polskich.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 353¹ kc, strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Kredytobiorca zobowiązany jest do zwrotu ściśle określonej kwoty kredytu, którą stanowi kapitał udostępniony, a następnie wykorzystany przez kredytobiorcę. Zatem, w ocenie Sądu, jeżeli kwota kredytu jest wyrażona w złotych polskich, spełnienie świadczenia powinno nastąpić przez zapłatę sumy nominalnej w złotych polskich. W ocenie Sądu Rejonowego, takie wykonanie zobowiązania będzie stanowiło o spełnieniu świadczenia w rozumieniu art. 354 § 1 kc.

Na gruncie niniejszej sprawy brak jest jakichkolwiek dowodów (dokumentów), które uzasadniałyby uprawnienie do domagania się zwrotu udzielonego kredytu w walucie obcej (...). Brak jest również jakichkolwiek podstaw by twierdzić, że możliwość ewentualnej spłaty kredytu we frankach szwajcarskich, była przedmiotem porozumienia między stronami. Powód w żaden sposób nie wykazał podstawy do domagania się zapłaty od pozwanych w walucie obcej. Analiza złożonych przez powoda dokumentów nie uprawnia również do stwierdzenia, iż doszło do skutecznej zmiany w zakresie waluty świadczenia. Powód złożył do akt sprawy jedynie dokument umowy kredytu oraz wypowiedzenie umowy. Nie przedłożono żadnych ogólnych warunków umów indeksowanych do waluty obcej, ewentualnych aneksów czy porozumień, bądź regulaminów, które wskazywałyby na uprawnienie powoda do żądania zapłaty w walucie obcej. W ocenie Sądu fakt, że saldo kredytu miałyby być ustalane w walucie obcej stanowił jedynie o elemencie rozrachunkowym, pozwalającym na ustalenie zobowiązania na dany miesiąc, a w konsekwencji wysokości raty, co nie zmienia faktu, że ostatecznie kwota ta winna zostać przeliczona na polskie złotówki.

Nie sposób uznać by na charakter udzielonego kredytu miały wpływ takie zapisy umowy jak indeksowanie udzielonego kredytu w złotych polskich kursem franka szwajcarskiego czy też zapis o wyrażeniu salda kredytu w walucie, do jakiej kredyt ten jest indeksowany. Z tych postanowień umowy wynika jedynie, że frank szwajcarski, a precyzyjniej jego kurs, miał jedynie swoisty służebny charakter w stosunku do przedmiotu umowy - kredytu w złotych polskich. Służył jedynie indeksacji udzielonego kredytu, w związku z zawartymi w umowie klauzulami waloryzacyjnymi. Sam sposób księgowania zadłużenia we frankach szwajcarskich i wykazywania w księgach banku salda kredytu w tychże, nie stanowi o tym, że mamy do czynienia z kredytem walutowym. Taki sposób księgowania wynikał li tylko z faktu waloryzacji kredytu kursem franka szwajcarskiego (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 8 grudnia 2017 r., I ACa 565/17, Lex 2425589).

Wobec powyższego, w ocenie Sądu Rejonowego, brak jakiejkolwiek podstawy prawnej do przyjęcia, że przy tak skonstruowanej umowie kredytu, jak na gruncie niniejszej sprawy, uprawnienie banku do żądania spłaty w walucie obcej miałyby wynikać z samej istoty umowy o kredyt indeksowany i przywołania waluty obcej jako miernika wartości świadczenia w charakterze klauzuli indeksacyjnej. Ponadto art. 69 ust. 3 Prawa bankowego wskazuje, iż w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo - odsetkowych oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie. W tym przypadku w umowie o kredyt określa się także zasady otwarcia i prowadzenia rachunku służącego do gromadzenia środków przeznaczonych na spłatę kredytu oraz zasady dokonywania spłaty za pośrednictwem tego rachunku. Tak więc spłata kredytu w walucie obcej jest jedynie uprawnieniem kredytobiorców, a nie ich obowiązkiem.

Podsumowując, Sąd I instancji uznał, że żądanie powoda solidarnej zapłaty przez pozwanych wskazanej w pozwie kwoty w walucie franka szwajcarskiego, nie znajduje podstawy prawnej i z tego względu podlega oddaleniu. Podkreślił przy tym, zasądzenie na rzecz powoda kwoty wyrażonej w innej walucie niż określona w żądaniu pozwu stanowi naruszenie art. 321 § 1 kpc. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 1998r., II CKN 712/97, OSNC 1998/11/187). W niniejszej sprawie kredyt został udzielony w istocie w złotych polskich, zaś frank szwajcarski pełnił jedynie funkcję waloryzacyjną. Będąc wskaźnikiem waloryzacyjnym, frank szwajcarski nie może stać nie przedmiotem żądania.

Apelację od wyroku złożył Bank (...) Spółka Akcyjna w G., zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie:

- art. 339 § 2 kpc poprzez nieprzyjęcie przez Sąd Rejonowy za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie i dojście do przekonania, iż intencją stron było zawarcie umowy kredytu złotowego, mimo że pozwani nie podjęli prawa do obrony;

- art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną i sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania ocenę materiału dowodowego, tj. przede wszystkim umowy kredytu i w konsekwencji błędne przyjęcie, że: 1) frank szwajcarski służył jedynie waloryzacji udzielonego kredytu, 2) z treści umowy nie wynika, aby udzielony kredyt był kredytem walutowym, 3) z treści postanowień umowy nie wynika, aby powód uprawniony był do żądania spłaty w walucie obcej, 4) sposób księgowania zadłużenia we franku szwajcarskim i wykazywania w księgach banku salda zadłużenia w (...) nie stanowi, iż mamy do czynienia z kredytem walutowym, 5) możliwość spłaty kredytu we frankach szwajcarskich nie była przedmiotem porozumienia między stronami;

- art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną ocenę dowodu z wyciągu ksiąg bankowych i dojście do błędnego przekonania, że nie stanowi on dowodu potwierdzającego istnienie roszczenia powoda oraz jego wysokości, a co najwyżej można go traktować jako oświadczenie strony uprawdopodobniającej istnienie zobowiązania w danej wysokości;

- art. 69 ust. 1 i 2 Prawa bankowego (w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z 29 lipca 2011r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe) w zw. z art. 353¹ kc w zw. z art. 358¹ § 2 kc oraz art. 65 § 2 kc polegające na ich błędnej wykładni i błędnym przyjęciu, że: 1) klauzula indeksacyjna stanowi wyłącznie klauzulę waloryzacyjną świadczenia należnego bankowi od kredytobiorcy, a samo świadczenie podlega spełnieniu w walucie polskiej, 2) w związku z zastosowaniem indeksacji, nie przewidziano na rzecz pozwanych jakiegokolwiek świadczenia w walucie obcej, 3) pozwani nie nabywali waluty obcej (...), ale spełniali świadczenie w PLN, którego rozmiar był ustalony według kursu (...) względem PLN, 4) samo odwołanie się do waluty obcej (...) stanowi jedynie klauzulę waloryzacyjną (miernik wartości) i w konsekwencji nieprawidłowym przyjęciu, że kredyt udzielony pozwany nie miał charakteru kredytu walutowego, podczas gdy prawidłowa wykładnia tych przepisów prowadzi do ustalenia, że kredyt udzielony pozwany na podstawie umowy kredytu był kredytem walutowym (...);

- art. 353¹ kc w zw. z art. 354 § 1 kc polegające na ich błędnej wykładni i nieuprawnionym przyjęciu, że: 1) w niniejszej sprawie zwrotowi podlega kwota wyrażona w złotych polskich i takie wykonanie zobowiązania będzie stanowiło o spełnieniu świadczenia, 2) saldo kredytu ustalone w walucie obcej stanowi jedynie o elemencie rozrachunkowym, a w konsekwencji wysokości raty, co prowadzi do błędnego przyjęcia, że ostatecznie kwota winna zostać przeliczona na polskie złotówki.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie jego powództwa w całości oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanych zwrotu kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd II instancji akceptuje ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i przyjmuje je za własne, uznając przy tym, że nie doszło do naruszenia art. 339 § 2 kpc i art. 233 § 1 kpc.

Regulacja wynikająca z art. 339 § 1 kpc nie wyłącza możliwości oddalenia powództwa wyrokiem zaocznym, jeśli mimo nie kwestionowanych twierdzeń faktycznych pozwu, nie ma podstaw do uwzględnienia roszczenia. Sąd Rejonowy, dokonując ustaleń, nie podważył w żaden sposób faktu zawarcia z pozwanymi umowy kredytu, jak również tego, że nie wywiązali się oni z zaciągniętego zobowiązania i bank miał prawo wypowiedzieć umowę, a następnie domagać się jednorazowej spłaty całego zadłużenia. Natomiast odmiennie niż powód, Sąd zinterpretował postanowienia umowy i właśnie z tego powodu ocenił, że Bank (...) S.A. nie może domagać się zapłaty we frankach szwajcarskich.

Sąd I instancji nie uchybił również treści art. 233 § 1 kpc. W myśl tego przepisu, Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sprawdzeniem tego, czy Sąd należycie wykonał obowiązek wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego jest uzasadnienie orzeczenia, w którym zgodnie z art. 327¹ kpc winien on wypowiedzieć się m.in. co do

faktów, które uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Apelujący zarzucił, że Sąd Rejonowy niesłusznie odmówił wiarygodności wyciągowi z ksiąg banku, przez co doszedł do błędnego przekonania, iż nie stanowi on dowodu potwierdzającego istnienie roszczenia powoda oraz jego wysokości. Sąd II instancji podziela ocenę Sądu Rejonowego, że stosownie do treści art. 95 ust. 1a ustawy z 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (Dz. U. 2020.1896 j.t.), moc prawna takich dokumentów urzędowych nie obowiązuje w postępowaniu cywilnym. Nie ma natomiast wątpliwości, że dokumenty wskazane w art. 95 ust. 1 cytowanej ustawy, w tym wyciągi z ksiąg banku, mają w postępowaniu cywilnym status „zwykłych” dokumentów prywatnych. Ocena wiarygodności takiego dowodu powinna nastąpić po wszechstronnym rozważeniu całego materiału dowodowego. Trzeba podkreślić, że Sąd I instancji nie zakwestionował, że powodowi przysługuje roszczenie z tytułu niewykonania przez pozwanych zobowiązania kredytowego, w istocie nie analizował też jego wysokości. Nie zgodził się jedynie ze stanowiskiem, iż świadczenie to powinno być spełnione w walucie obcej. Ponieważ Sąd prezentował odmienny pogląd niż apelujący, uznał, iż wyciąg z ksiąg banku, potwierdzający wysokość roszczenia wyrażonego we frankach szwajcarskich nie może przesądzać o słuszności tak sformułowanego powództwa.

Podsumowując, powód nie wykazał, aby Sąd Rejonowy dokonał niewłaściwej oceny dowodów, w tym z wyciągu z ksiąg bankowych. Sąd, przedstawiając w uzasadnieniu swoje ustalenia, podał jakie fakty uznał za udowodnione poprzez odwołanie do konkretnych dowodów ze wskazaniem kart, na jakich znajdują się one w aktach. Oznacza to, że właśnie ten materiał dowodowy uznał za wiarygodny. Omówienia wymagały przede wszystkim te dowody, którym Sąd odmówił wiary i ten element również znalazł się w uzasadnieniu.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo zastosował również przepisy prawa materialnego.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że Sąd Rejonowy odwołał się do definicji kredytu walutowego sformułowanego przez Rzecznika (...) w jego raporcie, zatytułowanym „Analiza prawna wybranych postanowień umownych, stosowanych przez banki w umowach kredytów indeksowanych do waluty obcej lub denominowanych w walucie obcej, zawieranych z konsumentami” (W., czerwiec 2016).

Na gruncie tego opracowania należy przyjąć, że kredyt walutowy to kredyt udzielany w walucie innej niż krajowa – w praktyce rynku polskiego, najczęściej w euro lub we franku szwajcarskim (...), w którym kredytobiorca dokonuje spłaty rat kapitałowo – odsetkowych również w walucie obcej, zwracając bankowi sumę nominalną udzielonego kredytu (kapitał) wraz z odsetkami, ewentualnie innymi opłatami i prowizjami. W tak rozumianym pojęciu, kredyt udzielony pozwany I. i J. F., nie jest kredytem walutowym, ponieważ kwota kredytu została wyrażona w złotych, raty również miały być spłacane w złotych. Należy podkreślić, że również w orzecznictwie przyjmuje się, iż tzw. kredyty denominowane lub indeksowane do kursu waluty obcej są w rezultacie kredytami w walucie polskiej. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 22 grudnia 2020r. w sprawie I ACa 745/2019, LEX 3122522)

Dla uściślenia należy stwierdzić, że według klasyfikacji przyjętej w opisanym wyżej Raplocie Rzecznika (...), kredyt, którego dotyczy niniejsze postępowanie, jest kredytem waloryzowanym (indeksowanym) kursem waluty obcej, tj. kredytem udzielonym w walucie polskiej (PLN), przy czym na dany dzień (najczęściej dzień uruchomienia kredytu), kwota kapitału (lub jej część) przeliczana jest na walutę obcą (według bieżącego kursu wymiany waluty), która to kwota stanowi następnie podstawę ustalania wysokości rat kapitałowo – odsetkowych. Wysokość kolejnych rat kapitałowo – odsetkowych określana jest zatem w walucie obcej, ale ich spłata dokonywana jest w walucie polskiej, po przeliczeniu według kursu wymiany walut na dany dzień (najczęściej dzień spłaty).

W orzecznictwie wskazuje się, że umowa o kredyt w złotych, indeksowany do kursu waluty obcej charakteryzuje się właśnie tym, że bank zobowiązuje się oddać do swobodnej dyspozycji kredytobiorcy kwotę w złotych, stanowiącą równowartość wskazanej w umowie ilości waluty obcej, przedmiotem świadczenia jest kwota w złotych i tylko taką może otrzymać kredytobiorca. Wierzyciel może żądać od dłużnika spełnienia jedynie takiego świadczenia, do którego dłużnik się zobowiązał zgodnie z treścią łączącego go z danym wierzycielem stosunku prawnego. Jeżeli więc dłużnicy zobowiązali się do świadczenia pieniężnego wyrażonego w złotych polskich, to wierzyciel nie może domagać się od

nich zapłaty w innej walucie niż ta, która wynikała z łączącego strony zobowiązania. (por. wyroki Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 18 września 2019r. w sprawie I ACa 278/19, LEX 278130; Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 5 lutego 2020r. w sprawie I ACa 769/19, LEX 2817692, Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 3 czerwca 2020r. w sprawie V ACa 755/19, LEX 3044504)

Sąd nie uchybił treści art. 353¹ kc w zw. z art. 354 § 1 kc.

W myśl art. 354 kc, wykonanie zobowiązania pieniężnego powinno nastąpić zgodnie z jego treścią i zasada ta obejmuje także walutę, w jakiej dokonywana jest zapłata. Wprowadzenie do kodeksu cywilnego przepisu art. 358 kc, zawierającego upoważnienie dłużnika do spełnienia w polskim pieniądzu świadczenia wyrażonego w walucie obcej (facultas alternativa) nakazuje przyjąć, że przestała obowiązywać reguła interpretacyjna, iż określenie umową świadczenia przy użyciu waluty obcej oznacza obowiązek spełnienia go w tej walucie. Reguła ta, jako wyjątek od generalnej zasady, nie może być jednak interpretowana rozszerzająco. W konsekwencji nie można twierdzić, że jeżeli zobowiązanie było wyrażone w polskiej walucie to może być ono spełnione w walucie obcej. Wskazać trzeba, że dla uchylenia możliwości zapłaty w pieniądzu polskim strony umowy muszą zastrzec dokonanie zapłaty w walucie obcej (klauzula efektywnej waluty) – por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 18 września 2019r. w sprawie I ACa 278/19, LEX 2728130.

Z treści umowy kredytu zawartego między poprzednikiem prawnym powoda, a pozwanymi nie wynika, aby strony zawarły taką klauzulę. Dłużnicy mieli obowiązek spłacać kredyt ratalnie w złotych polskich, zaś rozliczenie każdej wpłaty miało następować według kursu sprzedaży waluty, do której był indeksowany kredyt, podanego w tabeli kursów kupna/sprzedaży (...) Banku (...) S.A., ogłoszonego przez bank w dniu wpływu środków do banku (§ 10 ust. 2 i 8 umowy). Wbrew twierdzeniom apelującego, pozwani nie zaciągnęli zobowiązań we frankach szwajcarskich, lecz w polskich złotych i zobowiązali się do spełnienia świadczenia w pieniądzu krajowym, a jedynie indeksowanym w walucie obcej. Jednocześnie strona powodowa nie załączyła do pozwu żadnych dokumentów, które uzasadniałyby uprawnienie do domagania się zwrotu udzielonego kredytu w obcej walucie. Nie wykazała również, aby możliwość spłaty kredytu we frankach szwajcarskich była przedmiotem odrębnych ustaleń między stronami.

Sąd Okręgowy nie podziela również stanowiska powoda, iż Sąd I instancji dokonał nieprawidłowej wykładni przepisów art. 69 ust. 1 i 2 Prawa bankowego (sprzed nowelizacji z 29 lipca 2011r.) w zw. z art. 353¹ kc w zw. z art. 358¹ § 2 kc w zw. z art. 65 § 2 kc.

Art. 69 ust. 1 i 2 Prawa bankowego w brzmieniu obowiązującym do 25 sierpnia 2011r. stanowił, że przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (ustęp 1). Ponadto umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: 1) strony umowy, 2) kwotę i walutę kredytu, 3) cel, na który kredyt został udzielony, 4) zasady i termin spłaty kredytu, 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy (ustęp 2). Zmiana wprowadzona ustawą z 29 lipca 2011r. dodała w ustępie 2 pkt. 4a), zgodnie z którym, umowa powinna określać w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo - odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu. Został też dodany ustęp 3, który przewiduje, że w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo - odsetkowych oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie. W tym przypadku w umowie o kredyt określa się także zasady

otwarcia i prowadzenia rachunku służącego do gromadzenia środków przeznaczonych na spłatę kredytu oraz zasady dokonywania spłaty za pośrednictwem tego rachunku.

Uzasadnienie zarzutu naruszenia opisanego wyżej przepisu, i to zarówno w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją, jak i po nowelizacji, nie przekonuje o tym, że udzielony pozwanym kredyt, stanowi w istocie kredyt walutowy. Na gruncie nowego brzmienia przepisu, kredytobiorcom przysługiwałoby uprawnienie do spłaty w wybranej walucie, jednak jest to uprawnienie zobowiązanego, a nie banku. Z prawidłowych ustaleń Sądu Rejonowego nie wynika, aby pozwani chcieli skorzystać z takiego prawa, jak również nie ma żadnego dodatkowego porozumienia między stronami kredytu, wskazującego na tego typu rozwiązanie. Nie może być więc mowy o tym, że Sąd niewłaściwie zinterpretował art. 353¹ kc również w tym kontekście.

Sąd II instancji nie doszukał się również podstaw do twierdzenia, iż Sąd Rejonowy nie zastosował art. 65 § 2 kc, który przy interpretacji umowy każe badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Autorem wzorca umowy był bank – podmiot profesjonalnie zajmujący się udzielaniem kredytów. W tym wypadku literalne brzmienie umowy nie budzi żadnych wątpliwości co do tego, w jakiej walucie nastąpiła wypłata kredytu i w jakiej walucie miało być spełnione świadczenie. Apelujący nie przytoczył żadnych okoliczności, które miałyby przekonywać o tym, że rzeczywistą wolą stron było zaciągnięcie przez pozwanych zobowiązania we frankach szwajcarskich i że jego spłata też miała następować w tej walucie.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc.